

Katalog kyberprevence a další inspirace pro inovace školních vzdělávacích programů na ZŠ

Petr Naske a Josef Dašek
20. října 2022

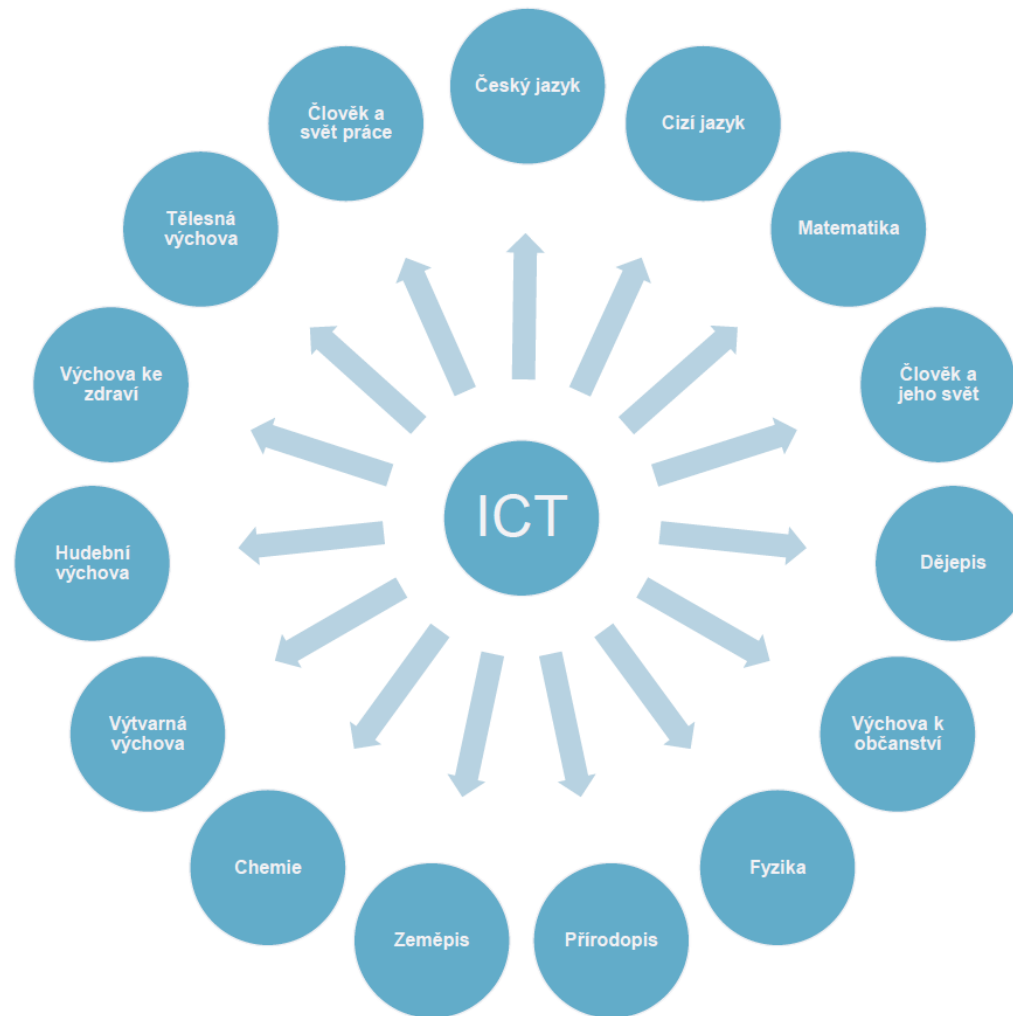
National Partner of

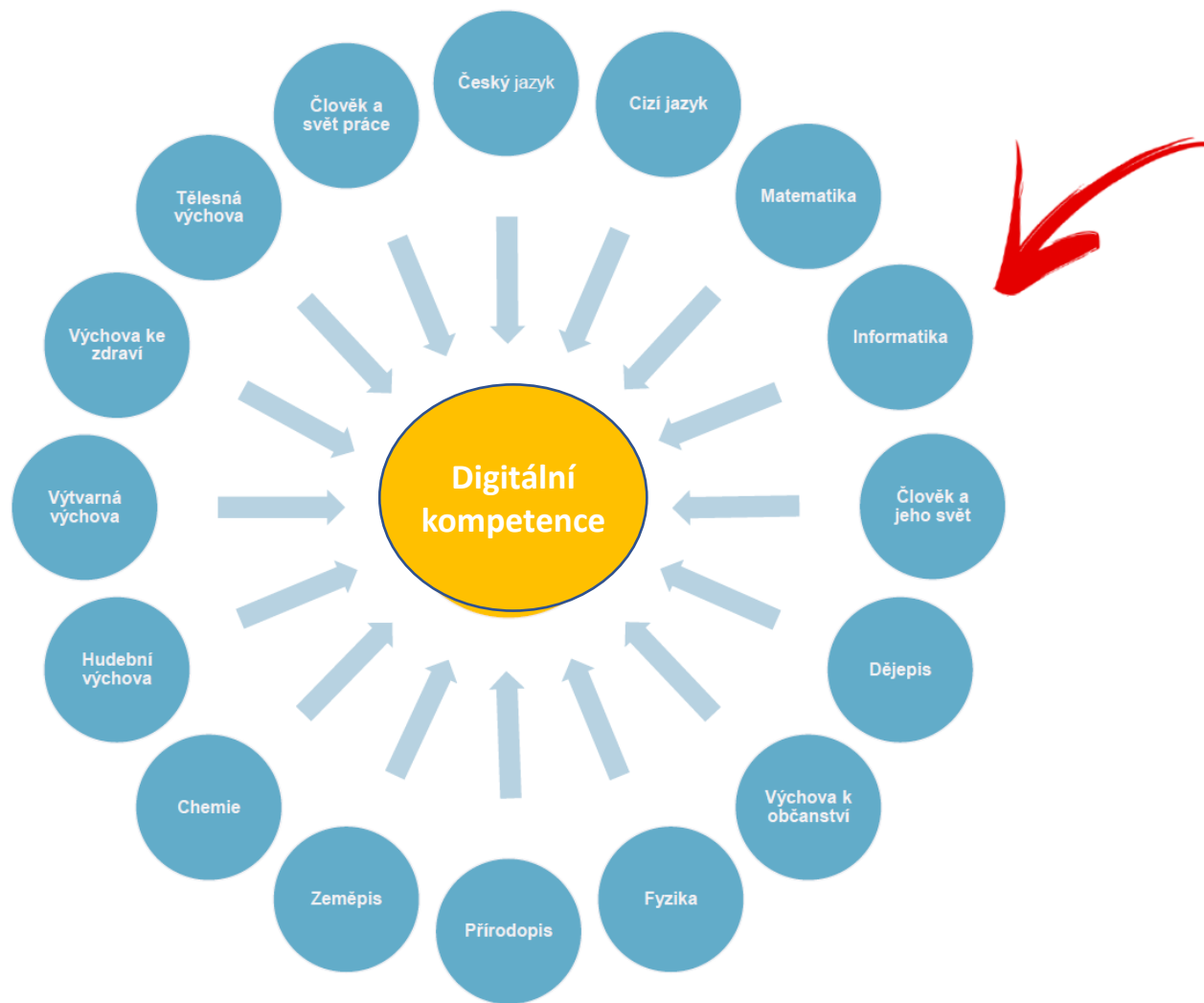
DigiKoalice

- ▲ společná platforma MŠMT a NPI ČR
- ▲ sdružujeme stakeholdery v oblasti **digitálního vzdělávání**
- ▲ **propojujeme – inspirujeme – podporujeme**
- ▲ evropská platforma → přeshraniční spolupráce
- ▲ co děláme:
 - ▲ článek za covidu k digitálnímu wellbeingu: <https://digikoalice.cz/blog/digitalni-well-being/>
 - ▲ [workshop k efektivní kyberprevenci](#) s kolegy z Jules&Jim
 - ▲ panelová diskuse [Efficiency and \(digital\) well-being in distance learning](#)
 - ▲ [katalog kyberprevence](#)

Digitální dovednosti dětí – nyní

Digitální dovednosti dětí – vize

Kyberbezpečnost v novém RVP ZV I.

„Ovládej, abys nebyl ovládán.“

- ▲ 1. stupeň – DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – konec 5. třídy
 - ▲ doporučené učivo: **bezpečnost**: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla
 - ▲ očekávané výstupy: ***I-5-4-03 žák dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi***

- ▲ 2. stupeň – DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – konec 5. třídy
 - ▲ doporučené učivo: **bezpečnost**: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat

Kyberbezpečnost v novém RVP ZV II.

- ▲ 2. stupeň – očekávané výstupy:
 - ▲ **I-9-4-03** vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
 - ▲ **I-9-4-04** poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
 - ▲ **I-9-4-05** dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení
- ▲ **od ledna 2021 je bezpečná práce s technologiemi a internetem explicitně uvedena v RVP pro ZŠ**
 - ▲ do 1. září 2023 na výuku podporující osvojování těchto výstupů přecházejí všechny školy s 1. stupněm
 - ▲ do 1. září 2024 školy s druhým stupněm a nižší gymnázia

Hurá na novou informatiku a digikompetence

- ▲ příležitosti změny - školy dostávají podporu od MŠMT a NPI ČR v rámci intervence Národního plánu obnovy 3.1
 - ▲ Finance na překlenutí digitální propasti
 - ▲ Finance na pokročilé digitální učební pomůcky
 - ▲ Konzultace a lektoři k proměně ŠVP
 - ▲ IT guru s kapacitami na konzultace pro ředitele škol
- ▲ rizika a očekávané výzvy
 - ▲ Učitelé prvního stupně se zaučují, jak do trivia ZŠ dostat digitální témata
 - ▲ Ředitelé škol jsou tlačeni firmami do rychlých nákupů (např. „jen“ robotika)
 - ▲ Školy nezmapují celou oblast digitalizace, ošetří lokální rány
 - ▲ Součinnost neposkytnou zřizovatelé a lokální sociální partneři

Inspirace
do výuky –
vzdělávací
moduly
gramotnosti.
rvp.cz

DIGITÁLNÍ GRAMOTNOST

Inspirace do výuky – vzdělávací moduly gramotnosti. rvp.cz

VYHLEDÁVÁME, TRÍDÍME, UKLÁDÁME A SDÍLÍME DATA A INFORMACE (DATEL)

Vyhledáváme informace | Třídíme, ukládáme a sdílíme

TVOŘÍME DIGITÁLNÍ OBSAH (LEMČÍK)

Tvorba digitálního obsahu I. | Tvorba digitálního obsahu II.

KOMUNIKUJEME, SPOLUPRACUJEME A BUDUJEME AKTIVNÍ OBČANSTVÍ (SURIKATA)

Komunikujeme a spolupracujeme v online prostoru |

Osobní rozvoj a digitální občanství

CHOVÁME SE BEZPEČNĚ V ON-LINE PROSTORU A MYSLÍME NA ZDRAVÍ (ŽELVA)

Vyhýbáme se zdravotním rizikům a ohrožení fyzické a psychické pohody |

Nástrahy a hrozby v digitálním prostředí |

Chráníme svá data, respektujeme ochranu cizích dat

ROZVÍJÍME INFORMATICKÉ MYŠLENÍ, VÍME SI RADY S TECHNIKOU (BULDOK)

Technické problémy | Informatické myšlení – dekompozice |

Informatické myšlení – algoritmizace

Inspirace do výuky – modelové ŠVP iMYSLENI

Digitální technologie

Tematický celek RVP

Digitální technologie

Očekávané výstupy RVP

Žákyně/žák:

- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě
- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos
- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky
- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače
- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

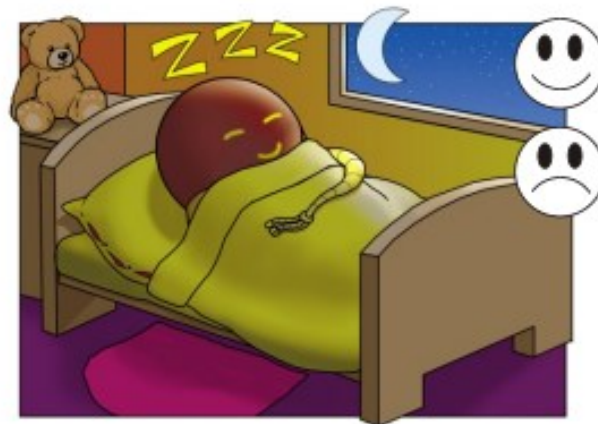
Očekávané výstupy ŠVP

Žákyně/žák:

- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí
- vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením
- diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich
- na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat
- popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní
- na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti
- vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
- diskutuje o cílech a metodách hackerů
- vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat
- diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu

Inspirace
do výuky – TIO
Technologie
Informace
Objevy

Přibližuje dětem
a žákům téma
komunikace,
etiky a bezpečí v
digitálním světě.

Inspirace do výuky – **REVIZE.EDU.CZ**

oborové stránky pro jednotlivé předměty

► Člověk ve společnosti

▼ Člověk jako jedinec

► 6. ročník

▼ 7. ročník

Žák:

- zhodnotí, které osobní údaje mohou být zneužity a proč
- navrhne, jak chránit svou digitální identitu a digitální stopu a digitálním prostředím
- navrhne, jak postupovat v případě, že se stane obětí nenávisť prostředí

Učivo:

- osobní údaje a citlivé údaje a jejich ochrana; příklady nenávisť postup pro oběti nenávisťných a podvodných praktik nebo p zneužití hesla, krádeže digitální identity, kyberšikany, kybers

► Člověk, stát a právo

Inspirace do výuky – KYBCAST

Inspirace do výuky – IT Fitness test 2022

- ▲ největší testování **digitálních dovedností** v ČR pod patronací [Internetového institutu](#)
- ▲ **ověřené** testování s dlouholetou tradicí
- ▲ zjistíte úroveň digitálních dovedností vašich žáků a studentů
- ▲ naučíte se lépe pracovat s IT technologiemi
- ▲ verze pro **základní i střední školu**
- ▲ zapojit se mohou i nižší ročníky vysokých škol a učitelé
- ▲ 5 oblastí testu (<https://itfitness.eu/cs/>):
 - ▲ I. Internet
 - ▲ II. Bezpečnost a počítačové systémy
 - ▲ III. Komplexní úkoly
 - ▲ IV. Administrativní nástroje
 - ▲ IV. Kolaborativní nástroje a sociální média

- supported by
- Visegrad Fund
-
-

OTESTOVAT SE MŮŽETE
DO KONCE ŘÍJNA

Katalog kyberprevence

- ▲ přehled programů a metodik pro zvyšování bezpečného chování dětí v online prostoru
- ▲ vychází z výsledků rozsáhlého dvoukolového dotazníkového šetření mezi odborníky a organizacemi
- ▲ katalog obsahuje:
 - ▲ programy pro žáky
 - ▲ programy pro pedagogy a rodiče
 - ▲ materiály
- ▲ katalog je doprovázen [Čtrnácti body efektivní kyberprevence](#)

Katalog kyberprevence

Co přesně je Katalog kyberprevence?

- 142 programů pro žáky
- 30 programů pro pedagogy i rodiče
- 62 metodik a materiálů

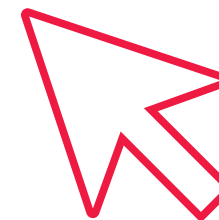
Cílem práce bylo vytvoření online přehledu programů a metodik pro oblast kyberprevence. Podkladem pro tento přehled bylo dvoukolové dotazníkové šetření, které proběhlo na začátku roku 2021. Šetření probíhalo mezi odborníky na prevenci, tj. krajskými školskými koordinátory prevence (KŠKP), metodiky prevence v pedagogicko-psychologických poradnách, členy poradní skupiny DigiKoalice a certifikovanými poskytovateli primární prevence.

Součástí **programů pro žáky** je i informace o certifikaci. Certifikaci odborné způsobilosti poskytovatelů programů specifické primární prevence rizikového chování zajišťovalo MŠMT a Národní pedagogický institut (aktuálně je proces pozastaven). Spočívala v osobní návštěvě programu a organizace trojicí nezávislých expertů z praxe a posouzení programů podle Standardů odborné způsobilosti PPRCH. Školám i veřejnosti poskytuje certifikace jasné vodítko prověřené kvality preventivních programů. Abecední seznam certifikovaných organizací je veřejně dostupný na webových stránkách www.nuv.cz.

Víte o programech pro žáky, pedagogy či rodiče nebo o materiálech, které v našem katalogu kyberprevence chybí? Dejte nám o nich vědět [skrze formulář](#).

Data jsou aktuální k 1. 1. 2022.

<https://digikoalice.cz/kyberprevence/>

Odkazy, zdroje

- ▲ <https://revize.edu.cz/> a <https://www.edu.cz/digitalizujeme/>
 - ▲ metodička pro Prahu, nabídka akcí, Jana Šímová, jana.simova@npi.cz, 775 029 950
 - ▲ IT guru pro Prahu, Petr Polívka, petr.polivka2@npi.cz, 725 134 755
 - ▲ <https://revize.edu.cz/podpora-skolam> a <https://www.edu.cz/digitalizujeme/it-guru/>
- ▲ <https://gramotnosti.rvp.cz/>
- ▲ <https://imysleni.cz/ucebnice> a <https://imysleni.cz/svp>
- ▲ <http://www.tio-projekt.cz/>
- ▲ <https://kybcast.transistor.fm/>
- ▲ <https://digiin.transistor.fm/>
- ▲ <https://www.npi.cz/vzdelavani/vzdelavaci-programy>
- ▲ <https://itfitness.eu/cs/>

...případně pište na digikoalice@npi.cz, pomůžeme se Vám zorientovat. 😊

Děkujeme za pozornost!

Petr Naske (petr.naske.@npi.cz)
Josef Dašek (josef.dasek@npi.cz)

Další sdílení a úpravy prezentace pro nekomerční účely jsou možné za podmínek licence CC BY-NC-SA 4.0 Mezinárodní (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>). Uvádějte jako primární URL adresu www.digikoalice.cz a jako autory uveďte Naske-Dasek.

